

Statsforvalteren i Innlandet

Prosjektbeskrivelse for Orremyra

For gjennomføring av restaurering

Av Margrete Keyser

Statsforvalteren i Innlandet

Forfatter(e): Margrete Keyser

Forsidebildet: Huldretorvmose

Foto: Suzanne Wien

Innhold

Orremyra	3
Beskrivelse av myra:.....	3
Kontaktpersoner	4
Beskrivelse av restaureringen:.....	4
Hogst og skogrydding.....	5
Teknisk utstyr	5
Milepæler	5
Forarbeider	5
Hensyn	6
Påvirkning utenfor restaureringsområdet	6
Mål	6
Motorferdsel	6
Kommunikasjon	6
Kriterier for tilfredsstillende utført arbeid:	7
Vedlegg.....	8

Orremyra

Beskrivelse av myra:

Myra ligger ca. 3 km fra Ingelsrud, mellom Ingelsrudsjøen og Helgesjøen i Eidskog kommune (figur 1).

Restaureringsobjektet er naturtypekartlagt som intakt lavlandsmyr i innlandet med verdikategori «Noe verdi». Den er en blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr og er lokalt viktig. Høgmyra i sør har et toppunkt omtrent midt på, og helning derfra mot nord og sør. Det er svak hvelving, men myrflata er heva over laggen. Lagg og kantskog omslutter nesten hele den sørlige delen, men helt i sørenden mangler lagg og god kantskog. Dette kan være på grunn av inngrep i myrkanten.

I Digitalt markslagskart (DMK) er Orremyra registrert som grunn myr med nøysom vegetasjon i sør-øst og dyp myr med nøysom vegetasjon i sør-vest. Målingene av torvdybden viser 285cm dybde vest i restaureringsområdet, 115cm midt på og 40cm dybde øst i restaureringsområdet. Snittdybden på 3 mål er 1,4 meter (figur 2).

Hellingen på myra går mot sør-sørøst (figur 3). Det er telefondekning på myra, og det er ca. 30 meter til nærmeste skogsbilvei. Adkomstveien med maskina vil bli fra veien som går på vestsiden av myra (se figur 4).

Kontaktpersoner

Statsforvalteren i Innlandet har ansvaret for prosjektet. Kontaktperson er Suzanne Wien. Statens naturoppsyn følger opp prosjektene i felt. Kontaktperson er Kjølø Øystein Falklev. Eidskog kommune er grunneier. Kontaktperson er John Wirkola Dirksen.

Tabell 1. Oversikt over kontaktpersoner

Rolle	Navn	Telefonnummer
Ansvarlig hos oppdragsgiver	Suzanne Wien	97 08 30 88
Feltansvarlig	Kjølø Øystein Falklev	95 16 50 85
Grunneierrepresentant	John Wirkola Dirksen	62 83 36 73

Beskrivelse av restaureringen:

Tabell 2. Oppsummering av arbeidet som skal utføres

Grøft som skal tettes	611 meter
Demninger som skal lages	Ca. 35
Torvtak	ingen
Brytningsdemninger som skal lages	ingen
Reprofilering som skal gjøres	ingen
Forventet restaurert areal	Ca. 23 daa
Myras totale areal	Ca. 267 daa
Rekonstruert bekk	
Forsterkede demninger	2

Det skal bygges demninger ved bruk av stedegne torvmasser (figur 5). Oppå demningene skal det plastres med toppvegetasjon. Demningene bygges i henhold til oppmerking i felt og appen Field Maps. Demningene skal normalt være horisontalt rette, og toppen (uten toppdekke) skal ligge minimum 40 cm over det som må forventes å bli ny vannstand. Demningens lengde og bredde må vurderes i felt for hver enkelt demning. Mellom demningene skal grøftene undergraves og dermed fylles med rester fra gammel grøftevoll og vegetasjon som står langs grøftevollen (figur 6). Grøftene fylles i sin helhet igjen med angitt materiale, dersom det er tilstrekkelig med masser tilgjengelig. Det skal ikke lages uttakshull og hentes torv for å fylle igjen grøfta mellom demningene.

Ved restaurering av myrer får vi ofte underskudd av toppvegetasjon. Det er derfor viktig å ta vare på denne under arbeidet, ved å legge den til siden framfor å grave den ned.

Dette gjelder også vegetasjonen som vokser nede i grøftene. Alle demninger, brytningsdemninger, reprofileringer osv. skal dekkles med stedefegen toppvegetasjon. Det skal under restaureringen ikke etterlates store felt med bar torvjord. Denne skal dekkles til med topplag.

Myroverflaten skal etter restaurering se mest mulig ut som en naturlig myroverflate. Det skal tilstrebes å ødelegge minst mulig av intakte torvmasser når en gjennomfører restaureringen. Mindre trær som blir kjørt ned, eller på annen måte skades, kappes ned, kvistes og klemmes ned i overflaten.

Det skal vurderes fortløpende om det er behov for å bygge demninger forsterket med fiberduk og trestokker. Dette vurderes på stedet i samarbeid med SNO og Oppdragsgiver.

Hogst og skogrydding

Trær som hugges i forbindelse med restaureringen skal kappes så nærme bakken som mulig. Trær/busker skal deretter gjemmes nede i grøftene når de tettes, eller i hull etter torvhenting. Røtter, kvister ol. skal ikke stikke opp. Hjelper går over og kapper bort oppstikkende røtter, kvister ol. der en ikke får gjemt dette tilstrekkelig. Mindre trær som blir kjørt ned, eller på annen måte skades, kappes ned, kvistes og klemmes ned i overflaten.

Teknisk utstyr

Vi har ingen føringer på størrelse på maskin på dette prosjektet, men den må ha rotortilt. Det skal brukes jernhest til frakt av drivstoff. Hjelper må ha både motorsag og ryddesag. I tillegg skal det brukes biologisk nedbrytbar hydraulikkolje og alltid være tilgjengelig absorbent ved maskinene og andre utsatte punkter.

Milepæler

Dette prosjektet har beskjedne størrelse og aktuelle milepæler er derfor:

1. Oppstartsbevaring
2. Sluttbevaring

Oppdragsgiver, SNO, gravemaskinfører og ansvarlig hos entreprenør bør være tilstede på restaureringsobjektet ved disse milepælene.

Forarbeider

Før restaureringen igangsettes skal entreprenøren legge inn gravemelding via www.gravemelding.no. Alt av utstyr som skal brukes under restaureringen skal også være grundig rengjort. Dette for å hindre spredning av fremmede arter. Det forventes at maskinene har full tank når de ankommer restaureringsobjektet. Prosjektet bør lastes ned i Field Maps før en ankommer restaureringsobjektet.

Hensyn

Dersom restaureringen foregår i jaktperioder, vil dette ikke særskilt hensyntas. Jegere som ønsker mer informasjon skal henvises til informasjonsplakaten som henges opp av SNO ved prosjektets oppstart. Likeledes kan andre som ønsker mer informasjon geleides dit.

Det er ikke registrert kulturminner i restaureringsområdet. Dersom maskinfører oppdager kulturminner, eller andre ting som en er usikker på i myra, skal straks oppdragsgiver eller SNO kontaktes, og gravingen midlertidig stanses.

Påvirkning utenfor restaureringsområdet

I dette tilfellet er det ikke sannsynlig at restaureringen i seg selv vil påvirke områder som ligger utenfor restaureringsområdet nevneverdig.

Mål

Hovedpoenget med tiltaket er å få hevet vannstanden opp til bakkenivå. Det er ønskelig med færrest mulig åpne vannspeil, og mest mulig stillstand på vannet. Det er også ønskelig at vannet fra grøftene fordeler seg jevnt utover hele myra. Dette vil resultere i at vi tilbakefører et ødelagt myrsystem til ei fungerende myr som kan gi oss tjenester som rent vann, lagring av karbon, habitat for mange arter og flomdemping.

Motorferdsel

Det skal utvises så stor forsiktighet som arbeidene tillater under ferdsel og anlegg på myra. Kjøring med ATV eller andre fremkomstmidler skal begrenses til et minimum, og er kun tillatt for å frakte utstyr som drivstoff og andre tunge objekter som ikke kan bæres inn på myra. Kjøretøy skal ikke brukes til persontransport eller transport av lett utstyr. Entreprenøren er ansvarlig for å slette eventuelle kjørespor som måtte oppstå på grunn av arbeidene.

Tillatelse til motorferdsel i utmark må søkes kommunen. Statsforvalteren vil gjøre dette i løpet av 1. kvartal 2025. Vi er avhengige av dispensasjon for å gjennomføre tiltaket.

Påfyll med drivstoff kan på dette prosjektet fraktes med jernhest. Det er ønskelig at påfyll av drivstoff planlegges godt. Adkomst fra veien til myra er kortest mulige strekning som skaper minst mulig terrengslitasje. Forslag er vist i figur 4.

Kommunikasjon

Det forventes kontinuerlig oppdatering av Field Maps, samt en kort, ukentlig, skriftlig oppsummering av fremdriften. Denne rapporten skal sendes til oppdragsgivers representant, **Suzanne Wien**, på suzanne.wien@statsforvalteren.no.

Ved uforutsette hendelser og/eller spørsmål om arbeidet i felt, kan SNO, v **Kjølvi Falklev**, kontaktes.

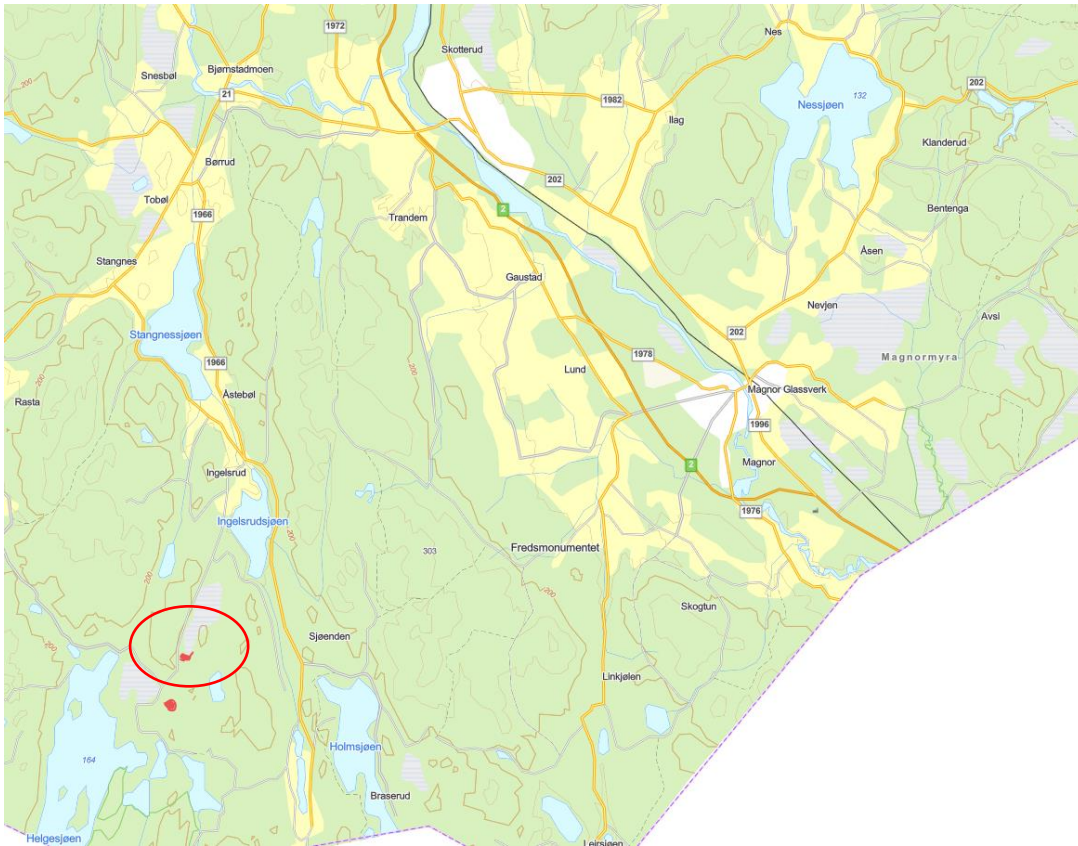
Ved uforutsett eller planlagt stans i arbeidet (for eksempel på grunn av sykdom eller reparasjoner), og/eller spørsmål om oppdragsavtalen eller Field Maps, skal **Suzanne Wien** kontaktes.

Se tabell 1 for kontaktinformasjon.

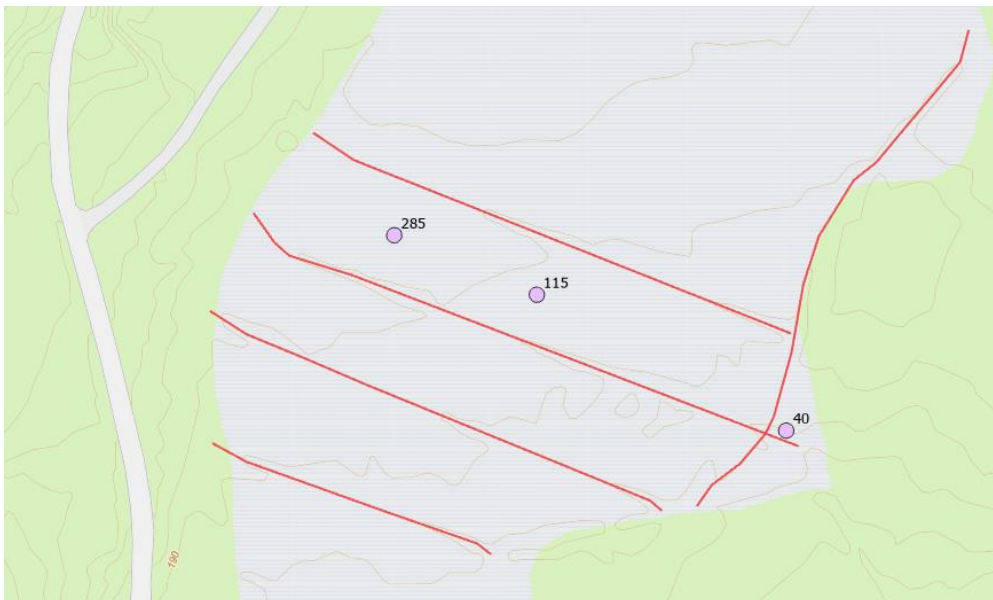
Kriterier for tilfredsstillende utført arbeid:

1. Metodikk beskrevet i dette dokumentet er fulgt, og tiltak som beskrevet i kart og i dette dokumentet er gjennomført. Endringer underveis skal skje i samråd med oppdragsgiver/SNO, avtales skriftlig før gjennomføring og utføres i henhold til eventuell revidert metodikk.
2. Field Maps oppdateres fortløpende.
3. Området er ryddet for søppel og eventuelle skjemmende spor, etter dialog med Oppdragsgiver/SNO.
4. Det forventes at prosjektet blir gjennomført sammenhengende, fra oppstartsdato, til prosjektets ferdigstilling.

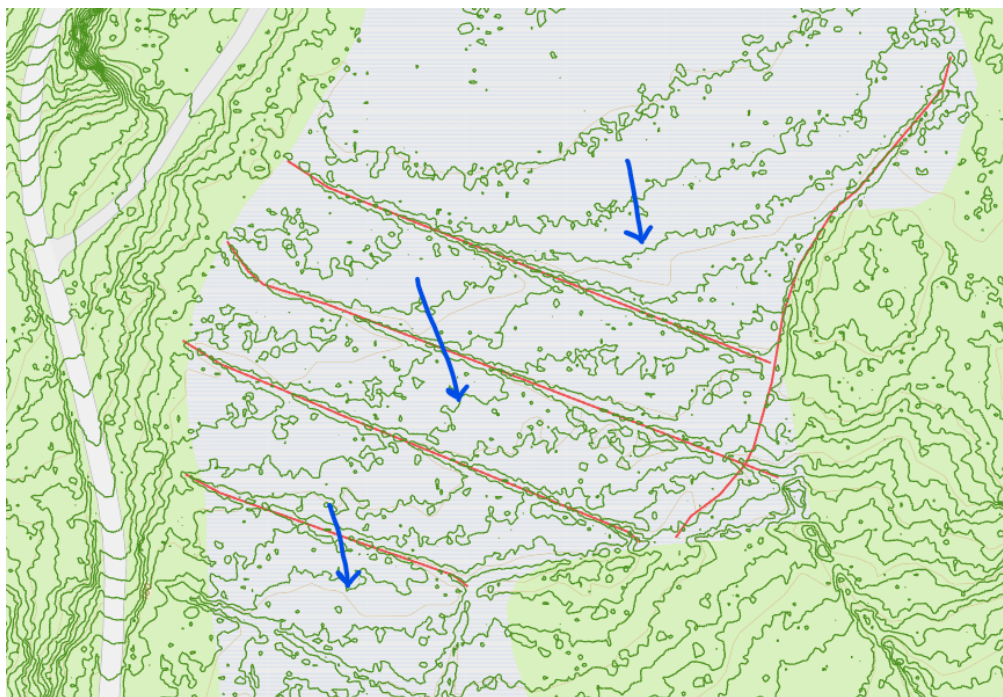
Vedlegg

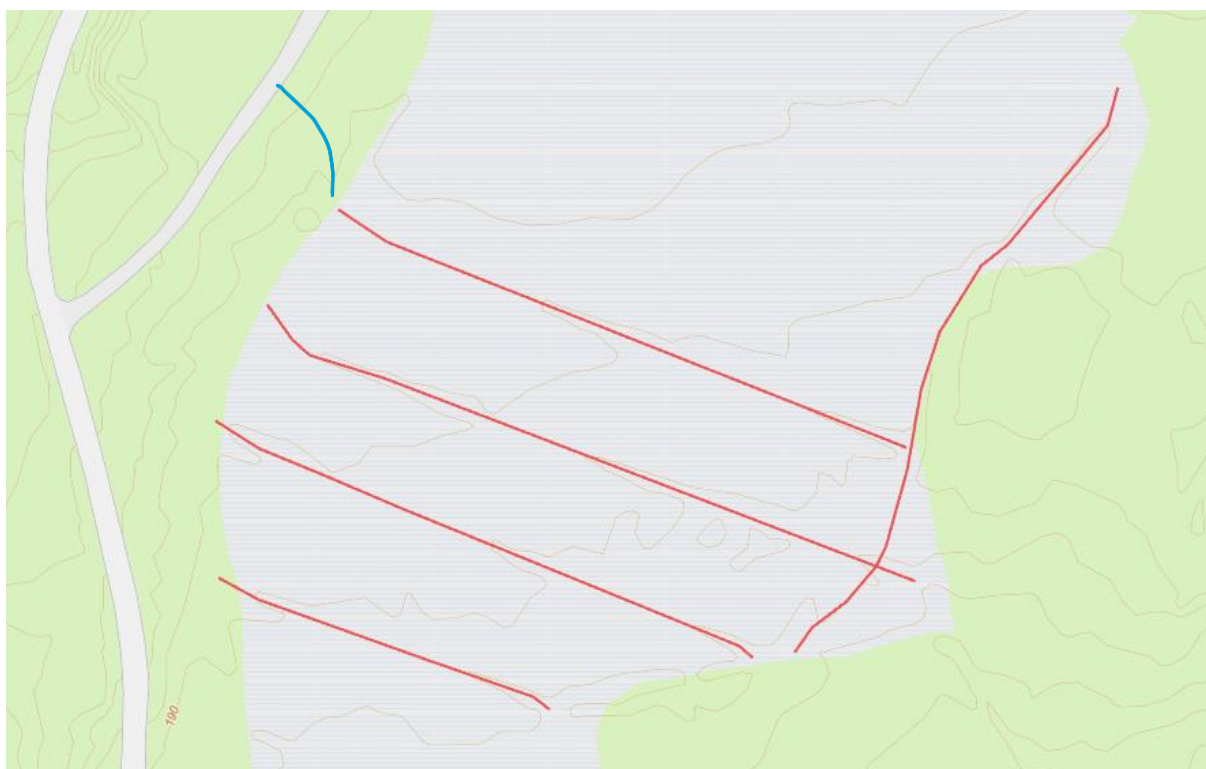
Figur 1: Oversiktskart over prosjektets lokalitet.

Figur 2: Målte torvdybder i cm.

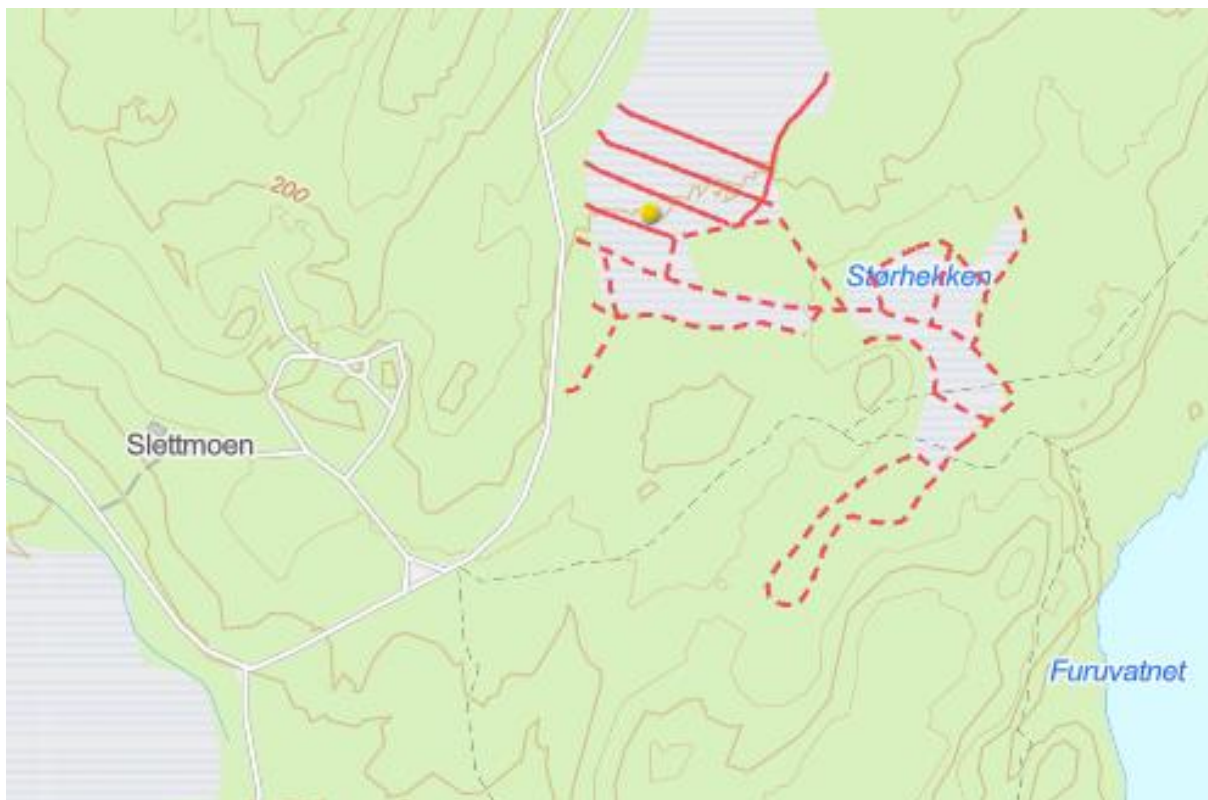
Figur 3: Hellingen av vannet på Orremyra er illustrert med blå piler, grøfter som skal tettes vises i rødt.

Figur 4: Foreslått adkomstvei med maskiner i blått.

Figur 5: Demninger som skal lages på Orremyra, vist med sorte prikker.

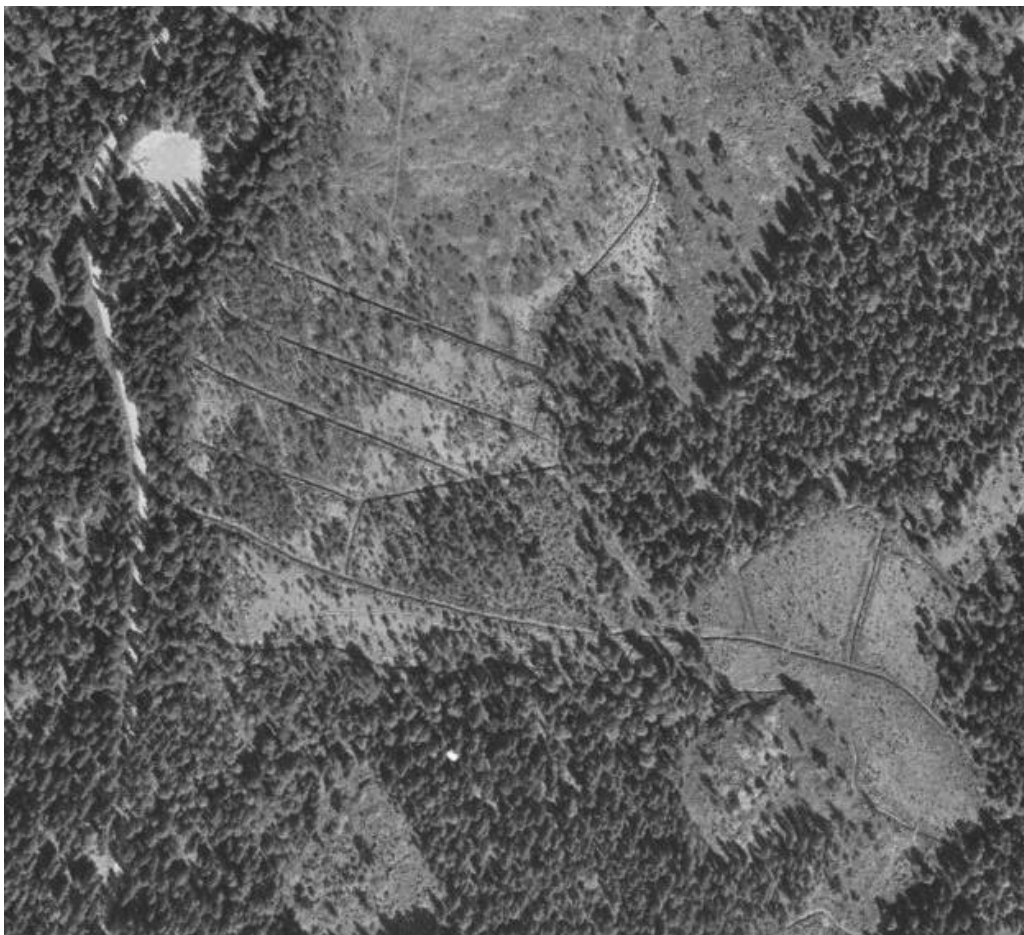
Figur 6: Grøftene som skal tettes markert med røde heltrukne linjer. De stiplede linjene er kartlagte grøfter som ikke skal tettes.

Figur 7: Hele Orremyra i 2022.

Figur 8: Hele Orremyra i 1966. Grøftesystemet i sør er tydelig.

Figur 9: Utsnitt fra restaureringsområdet på søndre del av myra. Ikke alle disse grøftene skal tettes.

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987, 2604 Lillehammer | sfinpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/innlandet

